

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/230/2025
Identifikačné číslo spisu: 6724201978
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2026
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6724201978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne PerFidem Alfa, s.r.o., Zvolen, Pod Dráhami 6513/17, IČO: 53 350 219, zastúpenej splnomocnenkyňou Ondrejka & Partners, s.r.o. advokátska kancelária, Zvolen, J. Kozáčeka 5, IČO: 47 235 985, proti žalovanej F. Q., narodenej XX. D. XXXX, C., Q. U. Č. XXX/X, o zaplatenie 2 074 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 16C/32/2024, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. septembra 2025 sp. zn. 14Co/71/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. februára 2025 č. k. 16C/32/2024-143 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2 074 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 1. mája 2024 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku; žalovanej tiež uložil povinnosť žalobkyni „nahradit“ (správne „zaplatiť“) „trovy“ (správne „náhradu trov“) konania v rozsahu 100 %, v tomto prípade do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania žalobkyne. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 451 ods. 1 a 2, § 458 ods. 1, § 121 ods. 3 a § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „nariadenie č. 87/1995 Z. z.“), Vecne uviedol, že žalobkyňa sa v spore od žalovanej domáhala vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie plochy 437 m² jej pozemkov parc. č. KNC XXX/XX a XXX/XX v k. ú. C. (ďalej tiež len „predmetné pozemky“) zo strany žalovanej v období od 1. mája 2022 do 12. marca 2024 bez právneho dôvodu. Medzi stranami nebolo sporné vlastnícke právo žalobkyne k predmetným pozemkom v spornom období a nebolo preukázané ich užívanie so súhlasom žalobkyne, keď žalobkyňa udelenie súhlasu žalovanej na užívanie predmetných pozemkov výslovne poprela, žalovaná na preukázanie pravdivosti svojho tvrdenia neoznačila a ani nepredložila žiadny dôkaz a nebolo preukázané ani tvrdenie žalovanej, že predmetné pozemky užívala na základe neformálnej dohody o bezplatnom užívaní veci so súhlasom svojho bývalého zamestnávateľa (X.

C.). Uzavretie takej dohody žalobkyňa rovnako výslovne poprela a naopak preukázala, že žalovanú vyzývala na vypratanie predmetných pozemkov, a to listom z 8. apríla 2024 a tiež to, že žalovaná mala už od roku 2021 (z titulu funkcie predsedníčky spoločenstva vlastníkov bytov) vedomosť o tom, že vlastníčkou predmetných pozemkov je žalobkyňa. Žalobkyňa preukázala tiež výšku uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď v tomto smere aj súd prvej inštancie vychádzal z predloženého súkromného znaleckého posudku č. 28/2024 z 11. marca 2024, podľa ktorého hodnota nájmu pozemkov žalobkyne v spornom období predstavovala 3 184 €/m² ročne, t. j. za výmeru 437 m² sumu 1 391,41 € ročne. Znalec sa podľa názoru súdu dostatočne vysporiadal aj s námietkami žalovanej v jej vyjadrení z 30. októbra 2024, keď poukázal na využiteľnosť predmetných pozemkov na komerčné účely (parkovanie, reklamné pútače) a na ceny porovnateľných pozemkov vo C. (50 až 60 €/m²). Pokiaľ žalobkyňa požadovala nižšiu sumu, ako bol jej nárok (3 041 €/m²), súd bol jej žalobou viazaný a nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 2 074 € (za 682 dní od 1. mája 2022 do 12. marca 2024) bolo treba považovať za dôvodný. Z dôvodu omeškania žalovanej s plnením peňažného dlhu namiesto bolo tiež priznanie žalobkyni popri istine aj úrokov z omeškania vo výške 9,50 % ročne, ktorých výšku žalobkyňa určila v súlade s nariadením č. 87/1995 Z. z., pretože k prvému dňu omeškania základná úroková sadzba ECB predstavovala 4,50 % ročne (4,50 % plus 5 % predstavuje 9,50 % ročne).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 30. septembra 2025 sp. zn. 14Co/71/2025 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 aj 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „CSP“) ako vecne správny potvrdil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania. Po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dostatočné dokazovanie a zistil aj správne skutkový stav, s jeho závermi sa preto odvolací súd stotožnil, pričom podľa § 383 CSP bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Odvolací súd dospel tiež k záveru, že súd prvej inštancie vec správne posúdil i po právnej stránke a jeho rozsudok je vecne správny. K odvolacej námietke žalovanej, že rozsudok súdu prvej inštancie trpí vadou nepreskúmateľnosti pre jeho nedostatočné odôvodnenie, lebo súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami, ktoré boli v konaní tvrdené a takisto sa riadne nevysporiadal s dôkazmi, ktoré boli pred súdom tvrdené a so skutočnosťami, ktoré z nich vyplynuli, uviedol, že táto odvolacia námietka dôvodná nebola. Podľa odvolacieho súdu rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa náležitosti ustanovenia § 220 ods. 1 CSP a odôvodnenie rozhodnutia náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP. K námietke žalovanej v časti rozhodnutia o trovách konania, kde sa odvolateľka domáhala aplikácie § 257 CSP s tvrdením o existencii dôvody hodných osobitného zreteľa vzhľadom na jej vyšší vek (78 rokov), poberanie ňou starobného dôchodku 540 € mesačne a vyšší vek jej manžela (79 rokov), ktorý je navyše ležiacou osobou a s týmto sú spojené vyššie výdavky a ťažkosti pri uhrádzaní základných životných potrieb nekryté ani opatrovateľským príspevkom syna žijúceho s nimi v spoločnej domácnosti, ktorý má taktiež zdravotné problémy, odvolací súd konštatoval, že tieto osobné pomery žalovaná síce tvrdila, avšak žiadnym spôsobom ich nepreukázala. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalovanej a odvolacie dôvody v ňom uvedené v jej odvolaní, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovanej dôvodné nie je a nemožno mu vyhovieť.

3. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná v zákonnej lehote podanie označené ako „odvolanie“, v ktorom však neuviedla a ani nevymedzila žiaden zo zákonom predpokladaných dovolacích dôvodov (tzv. zmätočnosť podľa § 420 CSP a/alebo nesprávne právne posúdenie vecí podľa § 421 rovnakého zákona) a v rámci ktorého (pominúc absenciu dovolacieho návrhu) prakticky len zotrvala na svojej argumentácii (námietkach) zo skoršieho konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“, tu porovnaj i § 35 CSP) po zistení podania dovolania v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) stranou, v ktorej neprospech (z procesného hľadiska) bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) skúmal najskôr, či sú splnené

procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Zmieňované právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010 či III. ÚS 550/2012).

6. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

7. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (odsek 1) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (odsek 2); podľa § 432 CSP potom dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (odsek 1) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (odsek 2).

10. Napokon podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom; podľa odseku 2 písm. a) tu citovaného ustanovenia povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

11. Aby dovolanie vyvolalo zamýšľané právne následky a dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie vecne prejednať, musia byť splnené všetky podmienky jeho prípustnosti. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a spĺňalo zákonom vyžadované náležitosti (§ 428 a § 127 CSP) vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní vrátane spísania ním dovolania a všetkých ďalších podaní dovolateľa s alternatívou vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa na strane dovolateľa, ktorý je fyzickou osobou, kedy sa zastúpenie advokátom nevyžaduje (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené všetky súčasne (kumulatívne).

12. Okrem práve uvedeného je potrebné uviesť, že v dovolacom konaní sa odstraňuje jedine vada nezastúpenia dovolateľa advokátom (resp. nespísania ním dovolania či niektorého po ňom nasledujúceho podania dovolateľa) a i to len v prípadoch absencie či nenáležitého poučenia dovolateľa odvolacím súdom o tejto podmienke vecnej prejednávateľnosti dovolania, kým s odstraňovaním prípadných iných vád dovolania pred predložením veci dovolaciemu súdu a pred jeho rozhodovaním platná procesná úprava nepočíta (tu porovnaj § 436 ods. 1 CSP).

13. Zo spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalovaná podala 27. novembra 2025 osobne na súde prvej inštancie podanie datované 25. novembra 2025, označené ako „odvolanie“ proti rozsudku odvolacieho súdu, ktoré však nebolo spísané advokátom a nebolo predložené ani splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie žalovanej v dovolacom konaní (č. l. 215 - 217 spisu). Napriek tomu, že žalovaná bola odvolacím súdom (v písomnom vyhotovení jeho rozsudku) o povinnosti zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní riadne poučená (tu porovnaj tiež č. l. 195 p. v. spisu), súd prvej inštancie vyzval žalovanú ešte aj uznesením zo 4. decembra 2025 č. k. 16C/32/2024-230, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia opravila dovolanie z 25. novembra 2025 a to tak, aby opätovne zaslala súdu riadne dovolanie spĺňajúce podmienky v zmysle § 429 CSP s poučením, že ak v stanovenej lehote nebude súdu zaslané dovolanie spĺňajúce uvedené podmienky, dovolanie z 25. novembra 2025 bude predložené na rozhodnutie dovolaciemu súdu, ktorý dovolanie odmietne [§ 447 písm. e) CSP]. Uznesenie, o ktorom je reč, bolo žalovanej listinne doručené 8. decembra 2025, žalovaná ale dovolanie z 25. novembra 2025 nedoplnila a zistenú vadu jej nezastúpenia advokátom v dovolacom konaní neodstránila a táto naďalej trvá. Dovolací súd tak musí konštatovať, že žalovaná nie je v dovolacom konaní zastúpená advokátom, nie je preto naplnená zákonná podmienka vecnej prejednávateľnosti dovolania spočívajúca v takomto zastúpení, ako i v spísaní dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom a žalovaná nemá (preukázateľne) ani zákonom predpísané vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, kedy by na zastúpení advokátom trvať nebolo nutné (§ 429 ods. 2 CSP).

14. Dovolacím súdom bolo tiež zistené, že dovolanie žalovanej neobsahuje ďalšie náležitosti tohto typu podania a mimoriadneho opravného prostriedku ustanovených zákonom, nakoľko v podaní označenom už vyššie celkom chýba uvedenie dovolacieho dôvodu, resp. i viacerých takýchto dôvodov (t. j. ozrejmienie, či dovolateľ má v úmysle rozhodnutiu odvolacieho súdu alebo postupu jemu predchádzajúcemu vytykať niektorú, resp. aj viacero tzv. zmätočnosťných vád, alebo naopak hodlá namietat' nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom či dokonca mieni uplatniť súbežne oba zákonom poznané dovolacie dôvody a v ich rámci prinajmenšom dva a možbyť aj viac dôvodov prípustnosti dovolania), ako aj návrh na spôsob rozhodnutia dovolacieho súdu, čiže dovolací návrh (čím treba rozumieť to, ako sa navrhuje s rozhodnutím napádaným dovolaním naložiť, teda či toto má byť zrušené alebo zmenené a v prvom prípade, čo by malo nasledovať a v druhom, akej zmeny rozhodnutia odvolacieho súdu sa dovolateľ s týmto nespokojný domáha, tu porovnaj § 428 a §§ 431 až 435 CSP).

15. Bez odstránenia vyššie spomenutých vád, na ktoré však nebol povinný žalovanú vyzývať súd prvej inštancie, odvolací súd a do tretice ani dovolací súd, a ku ktorému by navyše muselo prísť ešte v lehote na podanie dovolania (aby takto dovolateľ - nerozhodno z akého dôvodu - nerešpektujúci zákon nebol zvýhodnený v porovnaní s tým, ktorý naopak požiadavke zákona na vypravenie dovolania všetkými preň predpísanými náležitosťami učinil zadosť) ale nešlo pristúpiť k meritórnemu prieskumu správnosti napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu (tento bol vylúčený) a stalo sa tak výlučne v dôsledku nerešpektovania žalovanou poučenia o podmienkach prípustnosti dovolania, riadne jej poskytnutého odvolacím súdom (v napádanom rozhodnutí).

16. Dovolací súd považuje za potrebné nad rámec vyššie uvedeného doplniť, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. Zákonnej požiadavke profesionálneho zastúpenia advokátom v dovolacom konaní preto zodpovedajú zvýšené nároky na jeho vyhotovenie, a to najmä pre dosiahnutie cieľov dovolacieho konania. Je na dovolateľovi, aby dovolanie podával uvážlivo, s plným vedomím limitov vyplývajúcich z právnej úpravy dovolacieho konania, ako aj so všetkou zodpovednosťou zohľadňujúcou možné procesné dôsledky, ktoré nastanú vtedy, keď je dovolanie neprípustné alebo

podané nedôvodne, rozpolupne alebo neefektívne (v tejto súvislosti porovnaj stále použiteľné závery z uznesenia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo/2/2017). Ak žalovaná na výzvu odvolacieho súdu nevyužila príležitosť na opravu dovolania z 25. novembra 2025, aby učinila zadosť zákonnej požiadavke na riadne dovolanie spĺňajúce podmienky v zmysle § 429 CSP, prevzala tak na seba plnú zodpovednosť za procesné dôsledky vadného podania.

17. Dovolaciemu súdu preto neostávalo iné, než rozhodnúť spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho uznesenia, teda dovolanie podľa § 447 písm. d) aj e) CSP odmietnuť.

18. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.